బంధ విముక్తి

హాలులో పెద్దబల్బు వెలుగుతూంది. డాక్టరు నిలబడి చేతిలో ఉన్న కాగితాన్ని పైనించి కిందివరకూ తిప్పి తిప్పి చూస్తున్నాడు. అలా చూస్తున్నప్పుడు అతడి ముఖకవళికలు ఎలా ఉంటాయోనని పరీక్షగా అతడి ముఖంలోకే చూస్తున్నాడు సారధి.

డాక్టరు తల పంకిస్తూ "అంతా నేను ఊహించినట్టే జరుగుతూంది. ఉషా [illegible] దాని పరిణామమూ అంతా నే ననుకున్నట్టే ఉన్నది చాలా క్రిటికల్‌గా ఉంది' అన్నాడు దిక్కులు చూస్తూ.

ఊపిరి బిగబట్టి వింటున్నాడు సారధి.

'కళ్ళంతా కళ్ళు పోవటం, మెదడు [illegible] రావటం [illegible]' అడిగాడు సారధి. "చూడటానికి కళ్ళులేక, ఆలోచించటానికి మెదడు లేక పిచ్చిగా మారిపోతుకూడా వస్తే మనిషి జీవించటమెట్లా? జీవించినా ఏం లాభం? [illegible] మా అన్నయ్యకు ఇటువంటి శిక్ష దేనికి డాక్టర్?' ఆవేదనగా డాక్టరు ముఖంలోకి చూశాడు.

[illegible] దానికి [illegible] చెప్పాను. కానీ ఇంకా దాని వరకు నేను అనుకున్నట్టే

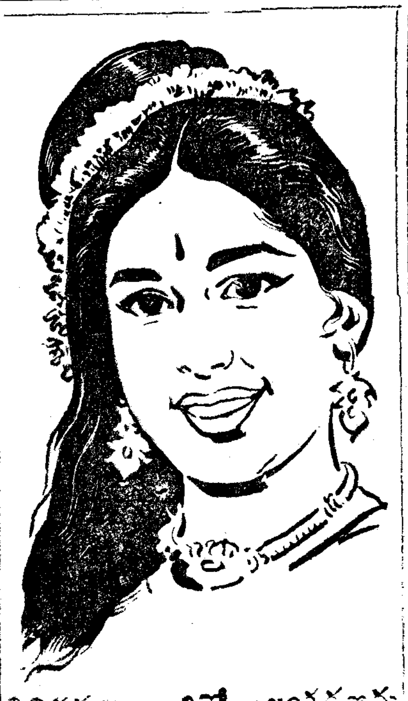

వివిధరకాల శిరోజాలంకరణకు మూలం చక్కని కేశ సంపద

కేశవర్ధిని

మీ కేశ సంపదను పెంపొందిస్తుంది.

* హాజరుగా వాడటానికి కేశవర్ధిని రెడీమిక్స్‌డ్ హెయిర్ ఆయిల్

* శిరోజాలను శుభ్రంగా, సువాసనగా ఉంచేందుకు కేశవర్ధిని షాంపూ.

తయారు చేయువారు :

Kesavardhini Products,
MADRAS-14.

GPK-2

> **కని, పెంచి, పెద్ద చేయడంతో తలిదండ్రుల బాధ్యత తీరిపోదు. బాంధవ్యబంధాలు మమతాబంధాలై వారిని బందీలు చేస్తాయి. కాలం కనికరించనపుడు, ధర్మం, అక్కరకు రాదు, ప్రేమపాశాలు యమపాశాలుగా మారినా ప్రమాణపడ నవసరంలేదు.**

ఉన్నది. ఇకముందు ఎలా ఉంటుందో? ఇంతవరకూ వచ్చి వెనక్కి తిరగటం - జరిగితే జరుగుతుందేమో కాని డాక్టర్ల అనుభవంలో ఇంతవరకూ అలా జరగలేదు" ముందడుగు వేశాడు డాక్టరు.

సారథి లేచాడు. ఆయనను అనుసరిస్తూ "డాక్టర్, మా అన్నయ్య దైవస్వరూపుడు. ఆయనవల్ల ఉపకారం పొందినవాళ్లే కాని అపకారం పొందినవాళ్లు లేరు. ఎంత కాలానికో వరప్రసాదంలా పిడు పుట్టుకు వచ్చాడు. నిమిషాలు లెక్కపెట్టినట్టుగా చకచకా పైకి వచ్చాడు. ఆలిండియాసర్వీస్‌లో ప్రథముడుగా వచ్చాడు. మా అన్నయ్యకు నిజంగా శిక్షకాదా డాక్టర్? అట్లా అభివృద్ధిలోకి వచ్చిన కొడుకు కళ్ళులేక, మెదడులేక మూర్ఛలతో జీవచ్ఛవంలా పడిఉంటే చూసి ఆయన భరించాలనా?"

బరువుగా ఊపిరి తీసుకున్నాడు డాక్టరు. "కాలచక్రానికి ఎదురు నడవడం మానవుడు ఇంకా నేర్చుకోలేదు. మనమీద ఏది విరుచుకుపడ్డా ఇంతే."

డాక్టర్ని వెంబడిస్తూ "అంతేనా డాక్టర్? అంతేనా?" కారులోకి చేతివేళ్ళు పోనిచ్చి తలంతా తడుముకున్నాడు సారథి.

"రేపు ఇదేవేళకు వస్తాను. ఒకవేళ నేను రాకపోయినా ఆ మందులే వాడండి." కారు తలుపులు వేసుకుని మేడపైకి చూస్తూ స్టార్టు చేశాడు.

సారథి వెనక్కి మళ్ళీ గేటువంక చూశాడు. విశ్వనాథం విద్యాకేటుబోర్డు ఆ గేటుస్తంభం ఎక్కి నలభై ఏళ్ళు కావస్తోంది. మళ్ళీ పెయింట్ చెయ్యకపోయినా అక్షరాలు బాగా కనబడుతున్నాయి. తల వంకిస్తూ సారథి తిన్నగా లోపలికి వెళ్ళాడు. అనసూయమ్మ తలవంచుకొని వంటమనిషితో మాట్లాడుతూంది. సారథినిచూసి లేచినిలబడ్డది కొంగు సవరించుకుంటూ.

తనకంటే ఆమె పెద్దది. అయినా మరిది కనబడగానే లేచి నిలబడుతుంది. తల్లిలా కడుపు తడిమి తడిమి దగ్గిరగా కూర్చుని అన్నం పెడుతుంది. కాని భర్తకు తమ్ముడన్న గౌరవభావాన్ని మరిచిపోలేదు. ఏలాటిమనిషి ఈవిడ? ఏమి సంప్రదాయం? ఇటువంటి మనిషికా ఈ కష్టం?"

"వదినా, ఇంకా నన్ను చూడగానే లేచి నిలబడటం మానలేదు కదా? ఏం చేస్తున్నారిక్కడ? శాంతిబాబు దగ్గిర ఎవరు ఉన్నారు?" ఆమె పక్కనే పీట వాల్చుకుని కూర్చున్నాడు.

"అన్నయ్యా, మన గుమాస్తా రమణయ్యా ఇద్దరూ శాంతిబాబు దగ్గిరే ఉన్నారు. డాక్టరుగారు తెల్లబోయారు కదూ?"

"అవునమ్మా. ఆయన్ని పంపే నేను లోపలికి వస్తున్నాను."

"ఏమంటాడు?"

"ఆయన ధైర్యంగా ఉన్నాడు. మనకూ ధైర్యం చెబుతున్నాడు."

"చూడు సారథి. నాకు దేవుడిమీద అపారమయిన విశ్వాసం. నేను తెలిసి ఏ పాపమూ చెయ్యలేదు. బుద్ధితెలిసినప్పటినుండీ ఎదటి మేలు చూసి ఓర్వటం నేర్చుకున్నాను. కాని అసూయ ఎరగను. శాంతి మాకు వరప్రసాదం. నా పూజాఫలము. వరమిచ్చిన దేవుడు తిరిగి తీసుకుంటాడా? మళ్ళీ వారానికల్లా శాంతి లేచి తిరుగుతాడు. వాడు పడకపెట్టినప్పటి నుండీ నేను చేస్తున్న జపతపాలు ఊరికే పోవని నా నమ్మకం. ఏమంటావు?"

'ఎంత పిచ్చిదానవు వదినా, ఎంత పిచ్చిదానవు' సారథి వందసార్లు అనుకున్నాడు ఈ మాట మనసులో. తల వంచుకుని ఆమె మాటలు వింటున్నాడు. ముఖంలో అనేకరంగులు ప్రస్ఫుటమవుతూ మాయ మవుతున్నాయి.

"సారథీ, నీవు పైకి వెళ్ళి అన్నయ్యను కిందికి పంపించు. ఆయన స్నానం చేసేసరికి ఈ కొబ్బరి కాయలు కొట్టి రమ్మని కేక పెడతాను. చూడు మన గుమాస్తా రమణయ్యకూడా ఈపూట ఇక్కడే భోజనం చేస్తాడని చెప్పు."

ఆమె లేచి లోపలికి వెళ్ళుతూండగా ఆ పదహారు కొబ్బరికాయలవంకా చూసి ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఈనాటికి నాలుగు వారాలయింది శాంతిబాబు మంచమెక్కి.

'మేడమీదికి వెళ్ళేసరికి రమణయ్యతో విశ్వనాథం ఒక విచిత్రమయిన కేసును గురించి చర్చిస్తున్నాడు. శాంతిబాబు కళ్ళు తెరుచుకుని చూస్తూ వింటున్నాడు. వాళ్లిద్దరినీ కిందికి పంపి మంచానికి దగ్గిరగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు సారథి. ఆ మంచం గదికి మధ్యగా ఉంది. పైన ఫాను మందంగా తిరుగుతున్నది గాజుతలుపులలో నుంచి కర్టెనుగుండా వెలుతురు లోపలికి ప్రసరిస్తున్నది. గోడలకు రమణీయమయిన ప్రకృతిచిత్రాలు వేలాడుతున్నాయి. దర్వాజాకు ఎదురుగా శాంతిబాబు తాతగారిఫోటో పెద్దసైజులో వేలాడు తున్నది. ఆ ఫోటోకి వేసిన చెమ్కీహారాలు గాలికి ఊగుతున్నాయి. ఒక మూలనించి ఊదుకడ్డీలపొగ చిత్రవిచిత్రమయిన గతులలో ఆ గది అంతా విహారం చేస్తున్నది.

"ఇంకో పదిహేను రోజుల తరవాత ఈ గది ఎట్లా ఉంటుంది?"

తనకు అటువంటి ఊహ కలిగినందుకు సారథి తనను తాను తిట్టుకున్నాడు. 'భగవంతుడా, నీ వెక్కడ ఉన్నావు? నీవు ఉన్నావని ఋషులూ, జ్ఞానులూ, పండితులూ, పామరులూ అంతా గ్రహించారు. సైంటిస్టులుకూడా ఒప్పుకున్నారు. మా అన్నయ్యనూ వదిననూ ఈ ఆపదనించి కాపాడు తండ్రీ కాపాడు.'

"బాబాయ్, క్రికెట్‌స్కోరు ఎంతో చెప్పవూ? రేడియోలో ఎనౌన్సుమెంటు వచ్చినప్పుడు నేను పడుకున్నాను."

ఇల్లిందల సరస్వతీదేవి

సారథికి [illegible] నవ్వు వచ్చింది. "ఒరే శాంతీ, నీకు [illegible] ఇం[illegible] ఉన్నదని నాకూ ఉన్నదనుకుంటున్నావా? ఆ సమయంలో నేను అమ్మతో గవ్వ లాడుతున్నాను. నీకు అమ్మ సంగతి తెలుసుగా? గవ్వలు [illegible] ఎటువంటి వాళ్ళనూ [illegible] [illegible]. [illegible] ఉండి పోయామురా. [illegible]."

"అయితే [illegible] అమ్మ గవ్వలాడుతూందా నీతో మధ్యాహ్నం[illegible] ఈ మధ్య పాపం ఆమెకు ఏ కాలక్షేపమూ [illegible] [illegible]. నీవు వచ్చావు, ఇక అమ్మకు బాగా కాలక్షేపమవుతుంది."

"అవును. [illegible] వాళ్ళకు [illegible] మరొకటి లేదు. ఆమె సంగతి ఆలోచించేవాళ్ళు కావాలిరా." [illegible] నవ్వు వచ్చింది. అన్నగారు పైకవస్తే [illegible] [illegible] నిలబడి [illegible].

"[illegible] నీ [illegible] ఎట్లా ఉంటుంది?"

"ఎట్లా [illegible]? [illegible] గంతులు [illegible] [illegible] కోసం [illegible] [illegible] అంటే కదూ?"

"అవును [illegible] [illegible]. లేకపోతే నాకే [illegible] [illegible]."

విశ్వనాథం [illegible] [illegible] [illegible].

"నాన్నా, [illegible] [illegible]?"

శాంతిబాబు [illegible] [illegible].

సారథి [illegible] [illegible] [illegible] కూర్చున్నాడు. వదినగారు [illegible] [illegible] పెట్టి తనుకూడా భోజనానికి [illegible] [illegible] [illegible] తల వెంట్రుకలు [illegible] [illegible] చుట్టలు చుట్టలుగా. [illegible] [illegible] [illegible] అదను అదనులుగా పీసంతా [illegible]. ఆమె ముఖం పీక్కు పోయింది. కళ్ళు [illegible] [illegible]. కళ్ళ[illegible] వెల్తుటికప్పు వేసింది. [illegible] భోజనం. రాత్రిపూట గ్లాసెడు పాలు. ఆమె [illegible] భోజనం చేస్తున్నది.

"వదినా, ఈ [illegible] రేపు మధ్యాహ్నం వరకూ ఎలా ఉంటావమ్మా? నీవు ఈ ఒంటిపూట భోజనంతో నీరసించిపోతే శాంతిబాబు [illegible] రాత్రిళ్ళు ఎలా కూర్చోగలుగుతావు?"

"నాకు ఉపవాసాలు కొత్తటయ్యా సారథి? చెప్పు? అన్నయ్య బి. ఎల్. పరీక్ష అయ్యేవరకూ ఒంటిపూట భోజనమే చేశానా? శాంతిబాబుకు టైఫాయిడ్ వచ్చినప్పుడు ఇరవై రోజులు ఒంటిపూట భోజనమేనా? ఏమిటయ్యా, నేను ఉపవాసాలకు భయపడతానా ఏమిటి? నా సంగతి ఎరగవూ?"

ఆమె కళ్ళల్లోకి చూసి విషాదంగా నవ్వాడు, ఆ హాలులో ఓ మూల పోసిన కొబ్బరిచిప్పలకైపు చూస్తూ.

"ఇవాళ్టితో నవగ్రహపూజ అయింది. గ్రహాలు బాగా లేవంటే ఆ కొరత తీరేందుకు ఉండాలని నవగ్రహ జపం చేయించాను. చూడు సారథి. ఇవన్నీ సర్దుకొని, కాఫీలు తీసుకుని పైకి వస్తాను. అంతవరకూ నీవు కూర్చుంటావా శాంతిదగ్గిర? లేక అన్నయ్యను కూర్చోమంటావా?"

"అన్నయ్య వద్దులే. నేనే కూర్చుంటా" వెంబడి తెచ్చుకున్న నవలనొస్లే చదివేశాడు సారథి. శాంతిబాబు అలమారులోనుంచి ఓ నావలు తెచ్చుకుని పడక కుర్చీలో [illegible] వాలాడు.

ఆ మరునాటినించీ డాక్టరు రోజు విడిచి రోజు వస్తున్నారు.

సారథి ఎదురుగుండా వెళ్ళి "డాక్టర్, మీరు ఒక్క రోజు రాకపోతే ఎంత గాబరాగా ఉంటుందో చెప్పలేను" ఆయనతో కూడా వచ్చి మంచం దగ్గిరగా నిలబడ్డాడు. డాక్టరు శాంతిబాబును పరీక్ష చేశాడు. అడిగిన ప్రశ్నలన్నిటికీ రోగి సమాధానాలు చెప్పాడు. డాక్టర్ని సాగనంపి వెనక్కి వచ్చిన సారథి తల వంకిస్తూ శాంతిబాబును చూసి ముఖం పక్కకి తిప్పుకున్నాడు.

అన్నపూర్ణమ్మ సూర్యోదయాత్పూర్వమే లేచి, స్నానంచేసి దబాలాదికి వచ్చింది అనసూయమ్మ. తల వెంట్రుకలు ముడిపెట్టింది. పిట్టగోడకు ఆనుకుని ఎర్రబారిన తూర్పుదెస చూస్తూ ఆదిత్య హృదయాన్ని పఠిస్తూంది నన్నగా.

సారథి ఆమెను వెనకనించే చూసి 'గడియారాని కయినా ఫస్టు స్లో అనే రెండు జబ్బులున్నాయి. ఈ వదిన వాటిని ఎరగదు!' అనుకున్నాడు. అతడిని గడిచిన రాత్రినించీ చంద్రికను గురించిన ఆలోచనలు ముంచివేస్తున్నాయి. చంద్రిక ఎదురుమేనరికం. వస్తారా అంటే వినక ఆ పిల్లనే పెళ్ళి చేసుకుంటానని పట్టుబట్టాడు. నిశ్చితార్థమూ, ఉంగరాల మార్పిడీ పూలహారాలతో ఫోటో తీయించుకోవటమూ అయింది. ఇంటర్వ్యూకు వెళ్ళివచ్చిన తరవాత పెళ్ళి జరిగేటట్టుగా ముహూర్తం పెట్టారు. ఆ పిల్ల గతేమిటి?

"బాబాయ్"

దిగ్గునలేచి "ఏం కావాలి శాంతీ?" అడిగాడు కంగారుపడుతూ.

"బాబాయ్, చీకటిగా ఉంది దీపం పెట్టు."

"ఇప్పుడు దీపం ఎందుకు శాంతీ? తెల్లవారిందిగా?"

శాంతిబాబు చెయ్యి పట్టుకున్నాడు గాభరాగా.

"స్విచ్ ఆన్‌చెయ్యి బాబాయ్. ఇంత చీకటిగా ఉంటే తెల్లవారిందంటావేం?"

దుఃఖాన్ని అణుచుకొని, గొంతు సర్దుకుంటూ "శాంతీ, దీపం వెలగటం లేదురా. ఇంకో బల్బు తెచ్చి పెడతాను. కొంచెం సేపు ఉంటావు కదూ?" శాంతిబాబు చెయ్యి వదిలిపెట్టాడు. గబగబా మెట్లు దిగి వాకిట్లో ఉన్న స్కూటరు ఎక్కి, డాక్టరు ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఆయన స్నానం చేసి వచ్చేవరకూ కుర్చీమీద కూర్చోలేకపోయాడు. అటూ ఇటూ కాలుకాలిన పిల్లిలా తిరిగాడు. ఆందోళనా భయం అతడిని నిలువెల్లా వణికించేస్తున్నాయి.

డాక్టరు బయటికి రాగానే సారథిని చూసి "ఏమిటి ఇలా వచ్చారు పొద్దున్నే? శాంతిబాబు ఎలా ఉన్నాడు?"

"ఇంకెలా ఉంటాడు? ముందే జోస్యం చెప్పారుగా?" విసురుగా అన్నాడు.

సారథి భుజంమీద చెయ్యివేస్తూ "ఆ జబ్బు లక్షణాలు మాకు తెలుసు కనక ముందే చెప్పాను. అది ట్యూబర్క్యులర్ మెనింజైటిస్. దాని నడకనుబట్టి

వెలువడింది — త్వరపడండి

ప్రగతి కోరిన ప్రతిఫలం

రచన: చోడా కోటేశ్వర రావు

(ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వారపత్రిక నిర్వహించిన ఉగాది నవలల పోటీలో తృతీయ బహుమతి పొందినది.) వెల: రు. 6—00.

ఏప్రిల్ 15 లోగా **M.O.** పంపిన వారికి పోస్టేజి ఉచితముగా పంపబడును.

మా యితర ప్రచురణలు:

ఇంటింట గ్రంథాలయములలో ఉండదగినవి.

పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తతే — తేజోవతి — రు. 8—00

పునస్సమాగమము — కోమలాదేవి — రు. 10—00

శ్రీమతి — పులి శివప్రసాద్ — రు. 6—00

వెన్నెల కెరటాలు — శార్వరి — రు. 3—00

మీకు దగ్గరగా ఉన్న పుస్తకాల షాపులో అడగండి, లేదా మాకు వ్రాయండి.

వాహినీ పబ్లిషింగ్ హౌస్,

గవర్నర్‌పేట, విజయవాడ—2.

NAVIN.

దేహపుష్టికి ఆరోగ్యానికి

పండిత-డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

69 సంవత్సరములనుండి ప్రసిద్ధి గాంచినది

ఆయుర్వేదాశ్రమం

(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్

మదరాసు.17.

వాయిదాలమీద ట్రాన్సిస్టర్లు

నెలకు రు. 30/- ల వాయిదా చెల్లుబడిమీద 'నేషనల్' పోర్టబుల్ 3 బాండ్లు ఆల్ వరల్డ్ ట్రాన్సిస్టర్లు పగులనట్టి ప్లాస్టిక్ కాబినెట్‌లో పొందండి. వ్రాయండి.

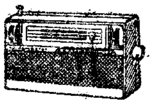

JAGSON AGENCIES (APV-88)
P. B. 1212, Delhi-6.

ఏ లక్షణం ఎప్పుడు వస్తుందో చెప్పగలుగుతాము. అంతేగాని దురుద్దేశ్యంతో కాదుమమా. చదువుకున్న వారు మీరుకూడ డాక్టర్ల మాటలను అపార్థం చేసుకుంటే ఎలా? అసలు జబ్బుపేర్లూ లక్షణాలూ మే మందరితోనూ చెప్పము. వారు అన్నీ తెలిసినవారని చెప్పాను. అంతేకాని శాంతిబాబు ఇలా అయిపోవాలని కోరికా నాకు?"

"క్షమించండి. నా మాటలు సంక్షోభం కొద్దీ ఏదో అనేశాను. ఇంటికి వెళ్ళండి. మీరు వచ్చి చూస్తుంటే మాకెంతో కృతజ్ఞతగా ఉంటుంది." ఇద్దరూ కలిసి బయటికి వచ్చారు. మెట్ల దగ్గిరే విశ్వనాథం ఎదురయ్యాడు. కళ్ళు ఒళ్ళు కాలిపోతున్నాయి. సారథి చేతులందుకుని లోపలికి తీసుకువెళ్లి బావురు మన్నాడు. అనసూయమ్మ తలమీద రెండుచేతులు పెట్టుకుని మంచం మీదకూలబడి కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తున్నది.

"ఇదేమిటి? అక్కడా ఇక్కడే ఉన్నారేం? శాంతి దగ్గిర ఒక్కరయినా లేకుండా వచ్చేశారా? పదండి పైకి వెళ్దాం."

"శాంతి . . శాంతి . ." అనసూయమ్మ గుండెమీద చేతులు ఉంచుకుని దుఃఖిస్తున్నది.

"ఏమిటి వదినా ఈ భయం? ఏమయిందని?" వాళ్ళిద్దరినీ తీసుకుని మెట్లు ఎక్కుతున్నాడు.

"బాబాయ్! బాబాయ్! ఏమిటి ఒక్కరూ పలకరేం? నాన్నా. . . అమ్మా ఎవరూ ఇంట్లో లేరా" మంచంమీద లేచి కూర్చున్నాడు శాంతిబాబు.

"వస్తున్నా శాంతీ. మేం డాక్టరుగారిని తీసుకు రావటానికి వెళ్ళాం." అందరికంటే ముందుగా రెండేసి మెట్లవంతున ఎక్కి వచ్చాడు.

"నేను ఇక్కడే ఉన్నా శాంతీ. అమ్మ లోపల పనిలో ఉన్నట్టుంది. నాన్నకు నీ మాట వినబడినట్టు లేదు. నీకేం కావాలి చెప్పు? కాఫీ కావాలా? బోర్నవిటా కావాలా చెప్పు" మంచంమీద కూర్చుని శాంతిబాబు భుజంమీద చెయ్యి వేసి రాశాడు.

నిశ్శబ్దంగా ఉన్న ఆ గదిలోకి బూట్లతో నడిచిన సవ్వడి వినవచ్చింది.

"హలో శాంతివర్దన్ ఎలా ఉన్నారు?" డాక్టర్ లోపలికి వచ్చాడు. కుర్చీలో కూర్చుని మామూలు పరీక్షలు టెంపరేచరు చూసి గుండె పరీక్ష చేశాడు.

"డాక్టర్, నాకేమిటోగా ఉంది. అంతా చీకటి చీకటిగా ఉంది. మీ రంతాకూడా కటిక చీకటిలోనే ఉన్నారా? దీపాలు లేవా? తెల్లవార లేదా? బాబాయి చీకట్లో మీ దగ్గిరి కెందుకు వచ్చాడు?"

డాక్టరు శాంతిబాబు భుజం తడుతూ "శాంతివర్దన్, మీ కేమిటి అందరికీ చీకటిగానే ఉన్నది. నల్లటి మేఘాలు దట్టంగా ఆకాశమంతా ఆవరించేశాయి. దీపాలు ఎక్కడా లేవు. జగమంతా చిమ్మచీకటిలో ఉన్నారు. తిరిగి వెలుతురు వచ్చేవరకూ ధైర్యంగా ఉండాలి." డాక్టరు మెట్లు దిగి కిందికి వచ్చాడు. అనసూయమ్మా, విశ్వనాథం వాకిటివరకూ వెళ్ళారు. తలవంచి నమస్కారం చేసి కారులో కూర్చున్నాడు. "నేను మీ తమ్ముడితో చెప్పాను అన్ని సంగతులూ, ఏం భయం లేదు. ధైర్యంగా ఉండండి. అవే మందులు వాడండి."

"డాక్టరుగారూ, డాక్టరుగారూ, మా నాయనకు కళ్ళు చీకట్లు కమ్మాయి. వైద్యం వైద్యం" అనసూయమ్మ కళ్ళు కప్పుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది. కారు మెల్లిగా జరుగుతూ పోయింది.

ఉదయం ఎనిమిది గంటల రైలుదిగి సూటుకేసు చేతబట్టుకుని ఊగుతూ లోపలికి వచ్చింది చంద్రిక. ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. చదువుతున్న పేపరు పక్కకు తొలగించి చూశాడు విశ్వనాథం. "హలో మామయ్యా, మా కాలేజీ వాళ్లంతా యూనివర్శిటీ హాస్టల్లో దిగారు. నేను స్నానం చేసి భోజనంచేసి వెళ్లిపోతాను."

తల ఆడించి మళ్లీ పేపర్లో తల దూర్చుకున్నాడు విశ్వనాథం.

"అత్తయ్యా" అంటూ చంద్రిక లోపలికి వెళ్ళింది. అనసూయమ్మ చేతిలో ఉన్న చెంబు అక్కడ పడేసి అమ్మా అంటూ అమాంతం కౌగలించుకొని ఏడ్చింది. "ఏమిటత్తయ్యా? ఏం జరిగింది? ఎందుకు ఏడవటం?" గాభరాపడిపోయింది.

"తల్లీ, బావను దేవుడు చిన్నచూపు చూశాడు. నాయన మంచమెక్కి ఆరువారాలు కావస్తోంది. వెళ్లిచూడు."

> ## పుష్పాలు
>
> భగవంతుని మంచి దనాల చిరుదరహాసాలే సుందర పుష్పాలు.
>
> —విల్బర్ ఫోర్స్

హఠాత్తుగా ఒక మెత్తటి చెయ్యి, స్పర్శచేతనే విద్యుత్తును పుట్టించగల చెయ్యి, నున్నటి పొడుగాటి వేళ్ల చివర కెంపులు కట్టినట్టుగా రంగద్దుకున్న చెయ్యి శాంతిబాబు చేతిమీద పడ్డది. ఈ చేతులను చూడగానే శాంతి ఎలా వరించేవాడో తలుచుకుంటూ ముఖంలో ఆనందం, ఆందోళన భయం మిళితం కాగా చంద్రిక "బావా!" అతడి చేతులు కదిపింది.

"ఎవరు? చంద్రికా? ఎప్పుడు వచ్చావు?" ఆ మెత్తటి చేతులను తన చేతిలోకి తీసుకుని గాజులు సవిరిస్తూ "ఎక్కడినించి వస్తున్నావు?" కళ్ళు తెరిచి కనుగుడ్డు తిప్పుతూ పలకరించాడు.

అరగంట సేపు సంభాషణలో చంద్రిక అతనికి దృష్టి పోయిందని గ్రహించింది. కిందికి వచ్చి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చి సొమ్మసిల్లి పోయింది.

శాంతిబాబుకు బాగా అనుమానం కలిగింది తన దృష్టి పోయిందని. తను అడిగిన దానికి ఎవరూ సమాధానం చెప్పరు. "మాకు తెలియ" దంటూ తప్పుకుంటున్నారు. తన చేత్తో పాలుఇచ్చి, అన్నం తినిపించే అమ్మ, ఆప్యాయంగా అమృతం చిలికిస్తూ మాట్లాడే అమ్మ పైకివస్తున్నట్టే లేదు. చంద్రిక వచ్చిననాడే పలకరించింది. తనతో మాట్లాడేది ఆ బాబాయీ, ఆ ఒక్క నౌకరు వెంకన్నా? అందరూ తనను గురించి ఏమనుకుంటున్నారు? అమ్మ, నాన్న, చంద్రిక వీళ్లందరికీ ఈ గుడ్డివాడు భారమయ్యాడా? ఏమిటీ జీవితం? ఏమి ఆశించాను? ఎన్ని పథకాలు వేశాను? నా జీవితం పెద్దపాము నోట్లోబడి మళ్లీ మొదటిగదికి వచ్చిన పావులా అయిందా? ఇలా ఎన్నాళ్లు బ్రతకను?' అతడికి గుండె బరువెక్కి పోయింది.

రాత్రి పది గంటలు దాటింది. పవనుడు అందరినీ పరామర్శచేస్తున్నాడు. ప్రకృతి చల్లగా తెల్లగా జీవులను పరవశింపచేస్తున్నది. మనసు ఉప్పొంగేటట్టుగా పున్నమినాటి ప్రకృతిని వర్ణించిన గేయాన్ని ఆలాపిస్తున్నాడు శాంతిబాబు. తన బాధలన్నీ మరిచి పోయేటట్టుగా ఆవేదనతో పాడుతున్నాడు. ఆ కంఠం కాలేజిలో చదివేరోజుల్లో ప్రతి ఏటా లలితసంగీతంలో ప్రథమ బహుమానాన్ని సంపాదించింది. కాని ఈనాడు ఇంటిల్లిపాదినీ దుఃఖంలో ముంచెత్తింది. అతడి కిన్నెరకంఠం తీగెలు సాగుతున్నకొద్దీ కొన్నిజతల కళ్ళు కన్నీరు కార్చటం మొదలు పెట్టాయి.

మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలకు సారథికి మెలకువ వచ్చింది. తటాలున లేచి "బాబాయ్, నా సూటుకేసు తెరిచి నా కరెస్పాండెన్సు చదివి వినిపించు." అన్నాడు.

సారథి పెట్టెలోఉన్న ఫైలు తీసి చదివి వినిపించి మళ్లీ యథాస్థానంలో ఉంచాడు. అంతలో పోస్టు వచ్చింది. చంద్రిక హాస్టలుకు వెళ్లకుండా ఇంటికి తిరిగివెళ్లిపోయిందని కబురువచ్చింది. వణుకుతున్న చేతులతో కవరు చింపి చదివాడు.

"ఏమిటి బాబాయ్? పోస్టా? ఎక్కడినించి ఉత్తరాలు?"

నొసలూ గడ్డమూ పెదవులూ వణుకుతున్నాయి సారథికి. చేతులు పట్టుకుని ఊపేస్తున్నాడు శాంతి బాబు.

"శాంతీ, నాన్న క్లయింట్సు రాసిన ఉత్తరం. వెంకన్నకు తెలియక పైకి తీసుకువచ్చాడు." ఆ ఉత్తరం పైకి కనబడకుండా జేబులో దాచేశాడు సారథి.

మధ్యాహ్నం కాఫీలవేళ. అందరూ చేతిలో గ్లాసులు పట్టుకుని కూర్చున్నారు. టెలిగ్రాం వచ్చింది చంద్రిక ఇంటికి వెళ్లి ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్టుగా. కాఫీ గ్లాసులు చేతుల్లోంచి జారిపోయాయి. సారథిగుండె బయటికి వచ్చేస్తుందా అన్నట్టు కొట్టుకోవటం మొదలు పెట్టింది. ఆ నాడు జరిగిన రెండు సంఘటనలూ మనసులో ఇమిడేటట్టు లేవు. కళ్ళు పోయిన శాంతిబాబుకు ఇంటర్వ్యూకి రమ్మని ఆహ్వానం వచ్చింది. ఆ వార్త గుండెను ఎంత కదిలించి వేస్తున్నదో, చంద్రిక చావు అంత కదిలించి వేస్తున్నది. ఈ రెండు వార్తలూ శాంతిబాబు చెవిన పడకూడదు.

"ఏమిటి బాబాయ్. మాటే మాట్లాడటం లేదు ఈ పూట" శాంతిబాబు పదే పదే అడుగుతున్నాడు.

"శాంతీ, నే నెందుకు బ్రతికి ఉన్నానురా. నే నేం చెప్పను? అటు అమ్మనాన్నల బాధలు చూడలేను. ఇటు నీ బాధ చూడలేకుండా ఉన్నాను. గుండె కొట్టుకుంటూ మూలుగుతూంది." సారథి శాంతిబాబు వెన్నుమీద చేత్తో రాస్తూ మూగపోయిన కంఠాన్ని సవరించుకున్నాడు. అతడు చెప్పదలుచుకున్న మాటలు పైకి రావటం లేదు.

ప్రతి రోజూ డాక్టరు వస్తున్నాడు. రోగిని పరీక్ష చేస్తున్నాడు. అవే మందులు వాడండి అంటాడు. అదే ఆహారం ఇవ్వమంటాడు. ఆయన రాగానే ఒక్క

పారకే వెళ్ళి ఉంటాడు. కోర్టు ప్రశ్నలేమీ వెయ్యదు. సాక్ష్యాలు సంపాయించ అవసరం లేదు. రోజులు వారాలుగా మారుతున్నాయి. వారాలు నెలలుగా మారుతున్నాయి.

శాంతిబాబులో ఉన్నట్టుండి ఏదో మార్పు వచ్చింది. మాటలేదు. [illegible] [illegible]. అపస్మారకంలో ఉన్నట్టుగా ఉన్నాడు. అప్పుడప్పుడు సన్నగా మూలుగుతున్నట్టుగా వినపడుతున్నది. ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసాలు తప్ప ఏదీ [illegible] జీవించి ఉన్నట్టే లేదు. ఎవరు పలకరించినా [illegible]. పెదవి కదలదు. వారం రోజులు ఐదువారాలు గడిచాయి. [illegible] రోజులు లేవు. బలవంతం మీద పాలు [illegible] [illegible] పోస్తున్నారు.

“డాక్టర్ [illegible] డాక్టరుగారింటి వరండాలో నిలబడి పిలిచాడు. మొహం పీక్కుపోయింది. కళ్ళు గుంటలు పడ్డాయి.

“నేనే మీ ఇంటికి రావాలని బయలుదేరాను. ఎలా ఉన్నాడు శాంతిబాబు?”

వారం రోజుల సంగతులన్నీ వివరించి చెప్పాడు సారధి. “డాక్టర్, మీరు వైద్యులు. కష్టపడి మానవసేవ చేయటానికి ఈ విద్య అభ్యసించారు. ఏ విధంగానైనా బాధ నివారణ చెయ్యటానికి మీరు పూనుకోవాలి. అదేగా డాక్టర్ల ఆశయమూ, ఆదేశమూను?”

“అవును. అయితే?”

“ఈ వ్యాధి నయంకాదని మీకూ తెలుసు, మాకూ తెలిసిపోయింది. ఆ తల్లి పడేబాధను మేము చూడలేకపోతున్నాం. ఈ భౌతికకాయంనుంచి ఆ జీవుణ్ణి ముక్తి చేయండి.”

“అన్యాయం. ఘోరం. అది హత్య. అది నా చేత కాదు. నేను చెయ్యను-చెయ్యలేను.”

“డాక్టర్, ఇదీ న్యాయమా? ఘోరమా? ఇందులో న్యాయమెక్కడున్నది డాక్టర్. ఎంత కాలానికో ఒక్కగా నొక్క కొడుకు పుట్టాడు. వాడు ఎటువంటి వాడు? [illegible] [illegible] తెలివి కలవాడు. ఆలిండియా [illegible] ప్రథముడుగా వచ్చినవాడు. పది రోజుల్లో [illegible] వెళ్ళాలని వచ్చినవాడికి ఈ వ్యాధి రావటం న్యాయం కాదా? ఈ బిడ్డను అలా ప్రాణంతో చూస్తుంటూ జీవించే ఆ తల్లిదండ్రులకు ఈ వచ్చిన కష్టం ఘోరమైంది కాదూ? ఇంటర్వ్యూ [illegible] తరవాత పెళ్లి చేసుకోవాలని ఉన్నవాళ్ళకే తండ్రికి [illegible] చేసుకోవటం ఘోరం కాదూ? అన్యాయం కాదూ?”

“మిస్టర్, సారధి, మీరు దుఃఖంలో అన్నీ మరిచిపోతున్నారు. వైద్యవిద్య వైద్యనారాయణుల రోగులబాధను ఉపశమింపచేసే కళ. కాని ప్రాణాలుతీసే కళకాదు. ఎంత కఠినమైన వ్యాధిఅయినా, రోగికి అది బాధించక పోయినా వైద్యుడు వైద్యం చేస్తూండవలసిందే. కాని ప్రాణాలు తీసే హంతకుడు మాత్రం కారాదు.”

“డాక్టర్, మీరు హృదయంతో మాట్లాడండి. ఆ రోగిస్థానంలో మిమ్మల్ని పెట్టుకుని మాట్లాడండి. ఆ పరిస్థితిలో మీరు ఉంటే ఎటువంటి చికిత్స జరిగితే మీకు బాగుంటుంది? చెప్పండి? అటువంటి రోగిని చూస్తూ ఉండటం న్యాయమా చెప్పండి”

డాక్టరు నిరుత్తరుడై పోయాడు.

“మానవప్రగతిలో పొరబాట్లూ దోషాలూ ఉండక పోవు. న్యాయస్థానాలలో అన్యాయాలు జరగటం లేదూ? నిరపరాధులు శిక్షింపబడటం, మరణశిక్షకు పాల్పడటం జరగటం లేదూ? మీ డాక్టర్ల చేతుల్లో రోగ నిర్ణయం పొరబాటైనందువల్ల ఎంతమంది రోగులు మరణించటం లేదు? బాగా ఆలోచించండి. పందెపుగుర్రం పరుగులో పిండ పడి కాలు విరగగొట్టుకుని కుంటిదయితే దాన్ని తుపాకితో కాల్చిపారేయటం లేదూ? ఆ పద్ధతిని తిరుగులేని వ్యాధితో అమితంగా బాధపడే రోగులపట్లకూడా ఎందుకు అమలుచెయ్య కూడదూ?”

“మనం సృష్టించలేని దానిని నాశనము చెయ్య కూడదు. శాస్త్రం ఒప్పదు. చట్టం సమ్మతించదు. ప్రాణం తియ్యటానికి ఏ మతమూ అంగీకరించదు.”

సారధి గిర్రున వెనక్కి తిరిగాడు. అతడి మెదడులో అనేక భావాలు అల్లిబిల్లిగా అల్లుకుని ఊపిరాడకుండా చేస్తున్నాయి. “నా బిడ్డ అలా మంచంలోపడివున్నా ఉంటే చూసుకుని బతుకుతాను.” అంటూ చిన్న పిల్లవాడిలా వెక్కి వెక్కి ఏడ్చే విశ్వనాథం అతడి కళ్ళల్లో మెదిలాడు. “సారథీ, నా తండ్రిని ఆ స్థితిలో చూడలేనయ్యా. నా ప్రాణాలు ఆ డాక్టరుతో చెప్పి తీయించేవయ్యా. జీవచ్ఛవంలా పడి ఉన్న బాబును చూసి నా కడుపు పగిలిపోతున్నది. సారథీ, ఒక్క మాత్ర ఇప్పించవయ్యా” కన్నీళ్ళు కారుస్తూ కుంగి కృశించి పోయిన వదిన ముఖం ప్రత్యక్షమయింది. గబగబా అడుగులు వేస్తూ ఇల్లు చేరుకున్నాడు సారధి. లోపలికి పోలేక గేటు స్తంభానికి తల ఆనించి నిలబడ్డాడు.

“ఓ భగవంతుడా, ఏది న్యాయం? ఏది కరుణ? కారుణ్యంవల్ల ధర్మచ్యుతి కలుగుతుందా? కలిగితే ఈ దంపతులను త్వరగా తీసుకుపో.” కన్నీళ్ళు చెంపలగుండా జారి షర్టుమీద పడుతున్నాయి.

అలా ఎంతసేపు ఉన్నాడో! నౌకరు వెంకన్న వచ్చి “అమ్మగారు నోటి మాట లేకుండా పడిపోయారండి” అంటూ లోపలికి తీసుకు వెళ్ళాడు.

భగవంతుడా, నా మొర నిజంగా ఆలకించవా? అయితే అన్నయ్యగతి ఏమిటి? అడుగులో అడుగు వేస్తూ లోపలికి వెళ్ళాడు. అనసూయమ్మకు వంటమనిషి విసురుతున్నది. విశ్వనాథం దగ్గర కూర్చున్నాడు. ముఖం మీద నీళ్ళు చల్లగానే ఆమెకళ్ళు తెరిచింది. సారధిని చూడగానే దిక్కులు పిక్కటిల్లేలా ఒక్క అరుపు అరిచింది. “సారధి, నా శాంతి, నా శాంతి.”

సారధికి మతి పోయినట్లయింది. శాంతి ఎలా ఉన్నాడూ? అతడికి మాటకూడా నిలిచిపోయింది. మూర్ఛలు వస్తున్నాయి. ఈ పిచ్చితల్లి అవి రోగలక్షణా అని తెలుసుకోలేక భయపడిపోతున్నదా? అతడు రెండేసి మెట్లు చొప్పున ఎక్కి శాంతిబాబు గదిలోకి వెళ్ళాడు.

ఆ గదిలో ఒక్క గడియారం తప్ప మిగతావన్నీ నిర్జీవంగా ఉన్నాయి. శాంతిబాబు ప్రశాంతంగా పడుకున్నాడు. అతడి చెయ్యి పట్టుకు చూసి ఒక దీర్ఘనిశ్వాసంతో కిందికి వచ్చిపడ్డాడు సారధి. అన్నా వదినల ప్రశ్నలకు జవాబు ఇవ్వలేని స్థితిలో వాళ్ళ పక్కన చతికిలబడ్డాడు. ★

3 నెలలవరకు ఉచిత బహుమతి

ప్రింటు సౌందర్యము కాశ్మీర్ ఆరు చీరెల. ఆకర్షణీయమైన సరికొత్త డిజైన్లు, రంగులలో సీజనుకు తాజాగావచ్చినవి. పెద్ద సైజు. మావద్ద మాత్రమే ఉన్నవి. వెల డీలక్స్ చీరె రు. 11/—లు 2 చీరెలు రు. 20/— లు, 3 చీరెలు రు. 28/—లు, 4 చీరెలు రు. 36/—లు, రెండు లేక ఎక్కువచీరెలు ఆర్డరిచ్చిన వారికి ఒక బ్రౌజుముక్క ఉచితం. ఆర్డర్లు పోస్టుపార్సెలుద్వారా పంపబడును
ARVIND AGENCIES (AP-22)
Post Box 1408, Delhi-6.

విశ్వసించండి
బ్లాక్
మాజిక్
హెయిరు డై
మీకు సహజమైన నలుపు కేశ సౌందర్యశోభ చేకూర్చేందుకు నమ్మికైనది
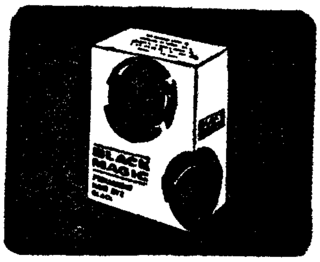

బ్లాక్ మాజిక్ మీ రహస్యాన్ని దాస్తుంది వాడినట్లు మీకుమాత్రమే తెలుస్తుంది.
అన్ని స్టోర్లలోను లభిస్తున్నది
mcm|nc|5

వాయిదాలమీద ట్రాన్సిస్టర్
నెలసరి రు. 10/—లు వాయిదాల మీద జపాన్ మోడల్ అఖిల ప్రపంచ 3 బాండ్ల ట్రాన్సిస్టర్ పొందండి.

PRINCE TRADERS, (WAP)
Post Box 1406, DELHI-6.